

LOAHPPARAPORTA

Ohcejoga
ráhkadusnuppástusa
koordineren (uKoordinaatio)
-prošeakta
1.5.2022 – 31.12.2023

Taru Lindell, prošeaktahoavda

LAPIN LIITTO

UTSJOKI • OHCEJOHKA

Sisdoallu

Prošeavtta vuodđodieđut	3
Prošeaktagovvadás.....	3
Bargit, organisašuvdna ja dehálamos ovttasbargoguoimmit.....	4
Doaimmat ja bohtosat.....	4
Ohcejoga ráhkadusnuppástusa koordineren: resurssaid beaktilis geavahemiin beassat buoret bohtosiidda	5
Boahtteáiggeforum: oassálastima bokte fidnet ođđa boahtteáiggegova	6
Crossborder business LAB: rájárasttildeaddji ovttasbargu	7
Ráhkadusnuppástusa plána: dihtui vuodđuduvvi ovddideapmi.....	8
Ođđa jurdagat: mánggabealat eallinfámu guvlui	11
Ohcejoga imago duvdin: positiivvalaš muitalusat ja dieđu lasiheapmi.....	12
Guovllu fierpmádatovttasbargu ja riikkaidgaskasašvuohta: gávnnadeapmi iešguđet forumis.....	13
Spiehkasteamit prošeaktaaplánas.....	14
Prošeavtta váikkuhus ja bissovašvuohta.....	15
Prošeavtta birra dieđiheapmi	15
Stivrenjoavkku árvvoštallan prošeavtta ollašuhttimis ja bohtosiin	16
Materiála seailuheapmi.....	18
ČUOVUS 1: ÄRM-plánaskovvi.....	19

Prošeavtta vuodđodiedut

Prošeavtta namma: Ohcejoga ráhkadusnuppástusa koordineeren - uKoordinaatio

Diáranummir: 31/00.01.05.36/2022

Álggahanbeaivi: 1.5.2022

Nohkanbeaivi: 31.12.2023 (bargit 31.10.2023)

Ruhtadeaddji: Lappi lihttu, Alueiden keštäván kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha AKKE (Guovlluid suvdilis ovdáneami ja eallinfámu doarjuma mearreruhta AKKE)

Prošeavtta oppalašbušeahtta: 117 751 €

Prošeavtta ollašuvvan oppalašgolut: 113 285 €

AKKE-mearreruđa sturrodat: 90 628 €

Prošeaktagovvadás

Ohcejoga gieldda ealáhusdoaibma lea čađa historjja vuodđuduvvan hui nana rádjegávppašepmái, turismii ja boazodollui. Koronapandemijja bisttii mánaga jagi ja dat čuzii erenomážit rádjegávppi ja turismma doaibmaneavttuide. Jagi 2021 álggii Deanu luossabivdogieldu, mii lea čuohean turismii ja guovllu bálvalusaide viidasabbotge. Dáid doaibmanbirrasa nuppástusaid dihte Ohcejogas leat gártan fáhkka báikkálaš ráhkadusnuppástussii.

Ohcejogas leat álggahuvvon ráhkadusnuppástusa dihte mánaga prošeavtta ja doaimma, mat leat bohtán gieldda dábálaš bargguid lassin. Jagi 2021 álggahuvvui ráhkadusnuppástusa oppalašvuhta (ÄRM-álggahanprošeakta, ÄRM-joatkkaprošeavttat), mainna leat ohcan ođđa jurdagiid, máhtu ja nuppástuvvan dili hálddašemi. ÄRM-joatkkaprošeaktaoppalašvuhtii gullet čuoovvovaš prošeavttat:

	Prošeavtta namma	Álggahanáigi	Nohkanáigi	Bušeahtta €	Gieldda oassi €	Ruhtadeaddji
1	Sápmelaš kulturárbbi nannen Deanuleagis	11/2021	30.6.2023	103 077	10 308	Leader Pohjoisin Lappi ry
2	Ohcejoga digítálalaš eallinfápmu - uDigi	1.2.2022	30.10.2023	199 074	15 443	Lappi lihttu, EAKR
3	Ohcejoga eallinfámolaš fitnodagat ja bargit - uYritys	1.3.2022	31.12.2023	231 183	23 119	ELY, ESR
4	Dorvvolaš sihkkelastinturisma Deanuleagis	1.6.2022	31.3.2023	45 573	-	EJB
5	TENO Outdoor - sihkkelastin ja luondduturisma Deanuleagis	1.5.2022	30.3.2024	245 765	49 153	Lappi lihttu, AKKE
6	Ohcejoga ráhkadusnuppástusa koordineeren - uKoordinaatio	1.5.2022	31.12.2023	117 751	23 550	Lappi lihttu, AKKE
Oktiibuot				942 423	121 573	

Ohcejoga ráhkadusnuppástusa koordineeren (uKoordinaatio) -prošeakta joatkii AKKE-ruhtaduvvon ÄRM-álggahanprošeakta Ohcejogas -prošeavtta barggu. uKoordinaatio-prošeavtta viggamuššan lei hukset Ohcejoga ealáhusdoaimmaide ođđa boahtteáiggegova, man guvlui ovdánit ee. ođđa ovddidan- ja

investerenprošeavttaiguin. Guhkit áiggi ulbmilin lei ovddidit ođđa fitnodatdoaimma riegeadeami. Ođđa fitnodatdoaimma mearkkaša, ahte juo vuodđuduvvon fitnodagaid doaimma siktejuvvo ođđasit. Dasa lassin dat mearkkaša ođđa fitnodatdoaimma vuodđudeami boahpteáiggi dárbbuid várás. Prošeavtta mihttomearrin lei maiddái doarjut Ohcejoga eallinfámu, mas guovllu fierpmádatovttasbargu nannejuvvo ja Ohcejoga imago ovddiduvvo eanet geasuheaddjin.

uKoordinaatio -prošeavtta dehálamos ulbmiljovkui gulle Ohcejoga guovllu fitnodagat ja ealáhusdoaimmit, maidda doaimmanbirrasa nuppástuvvan lea čuohtán. Dasa lassin ulbmiljovkui gulle ođđa ja vejolaš ođđa doaimmit ee. ođđa fitnodatdoaimma vuodđudeami oainnus. Eahpenjulges ulbmiljovkui gulle gieldda ássit, geaidda eallinfámu ja geasuhan- ja bisuhanfámu ovddideamis lea positiivvalaš váikkuhus.

Ohcejoga ráhkadusnuppástusa koordineren -prošeakta lei namas mielde koordinerenprošeakta, mii fievrredii ÄRM-ovddidanprošeavttaid oktan ollisvuhtan. Dasa lassin koordinerenprošeakta álggahii ođđa doaimmaid ja plánii guhkás boahpteáigái, makkár bargu galgá dahkkot ealáhusaid ja Ohcejoga eallinfámu geahčanguovllus.

Bargit, organisašuvdna ja dehálamos ovttasbargoguoimmit

Prošeavtta ollašuhtii Ohcejoga gielda ja prošeavttas barggai prošeaktahoavda 100 % bargoáiggiin 9.5.2022 – 31.8.2023 ja 80 % bargoáiggiin 1.9.2023 – 31.10.2023.

Prošeavtta áigge dollojuvvojedje njeallje stivrenjoavkku čoahkkima: 21.9.2022, 27.1. – 3.2.2023 (e-boastaočoahkkin), 29.5.2023 ja 2.11.-9.11.2023 (e-boastaočoahkkin).

Prošeavtta ovttasbargoguoimmit ledje ee. Ohcejoga guovllu fitnodagat, gieldda iešguđet doaimmasuorggi bargit ja gieldda luohttámušolbmot, guovllu boazodili ovddasteaddjit, Meahciráđđehus, Sámediggi, EJB ja gieldalaččat. Norgga bealde dehálaš ovttasbargoguoimmit ledje ee. Øst-Finnmark Rådet, Troms og Finnmark Fylkeskommune ja Varanger Arctic Norway.

Doaimmat ja bohtosat

Dát prošeakta lei ÄRM-koordinerenprošeakta, mii veaháš spiehkkaša dábálaš ovddidanprošeavttas. Dán koordinerenprošeaktii eai lean meroštallojuvvon čielga bargoollisvuodát, ja dán dihte bargoollisvuodaide eai lean maid čállojuvvon dárkilis numerálalaš dahje kvalitatiivvalaš ulbmilat. Dan sadjái prošeaktaplánii ledje čállojuvvon čuoovvovašlágan geavatláš doaimmat, mat ledje meroštallojuvvon oalle friija. Dán dihte daid sáhtii dulkot viidát, mii fas attii vejolašvuoda iešguđegelágan doaimmaide:

- Koordineret ráhkadusnuppástusa oppalašvuhtii gullevaš prošeavttaid ja doaimmaid
- Hukset viiddes fierpmádatovttasbargguin ođđa boahtteáiggegovva Ohcejoga eallinfámu, lágideit boahtteáiggeforuma
- Beaivádit ráhkadusnuppástussii plána, pláneta ja álggahit prošeavttaid
- Mitalit nuppástusa ja ođđa vejolašvuodaid birra. Ovddidit guovllu imago ja márkanaštit guovllu gieldda kanálain ja mediaovttasbargguin

Oalle friija meroštallojuvvon doaimmat láhčeta eanet vejolašvuodaid ja maiddái liibba divvut plána. Dalle plána doaimma buoret dađi mielde go áddejupmi ÄRM-dili birra ovdána, ja dárbbut dárkkálmuvvet.

Prošeavttas dahkkon doaimmaid ulbmilin lei fievrredit Ohcejoga ráhkadusnuppástusa oppalašvuoda ovddosguvlui systemáhtalaččat, geavahit resurssaid beaktilit ja ohcat synergii ja eará Ohcejoga prošeavttain. Doaimmaiguin Ohcejoga gildii huksejuvvui ođđa boahtteáiggegovva. Dat sikte eallinfámu lasiheapmái báikkálaš dárbbuid vuodul ja láhčá vejolašvuodaid álggahit boahtteáigge ođđa fitnodatdoaimmaid ja gávdnat áššehasa. Dat fas ain nanne fitnodagaid doaimmaneavttuid ja guovllu eallinfámu, mas šaddá positiivvalaš birrajohtu.

Prošeavtta plánas namuhuvvon čuovvundieđut ledje:

Plána	Ollašuvvan
Ođđa doaimmanmálla dahje ovdánanproseassa lea johttámin	Juo
Fitnodagat ja eará organisašuvnnat, mat leat mielde: 10 st	26 st
Prošeakta ovddida guovllu eallinfámu: ealáhusráhkadus ođasmuvvá ja šaddá mánngabealageabbon	Juo
Prošeakta ovddida riikkaidgaskasaš barggu	Juo
Prošeakta ovddida dálkkádatnuppástusa goazaheami ja dasa vuogáiduvvama	Juo

Čuovvundieđuid mielde prošeavtta ulbmilat leat ollašuvvan. Čuovvovaš loguin mitaluvvo dárkkileappot prošeavtta áigge ollašuhthojuvvon váldodoaimmaid ja daid bohtosiid birra.

Ohcejoga ráhkadusnuppástusa koordineren: resurssaid beaktilis geavahemiin beassat buoret bohtosiidda

uKoordinaatio-prošeavtta okta váldoulbmiliin lei ÄRM-joatkkaprošeaktaoppalašvuoda (prošeaktalistu lea siiddus 3) koordineren, mii juhkkajuuvui jeavddalaš bargoaigin olles prošeaktaáigodahkii. ÄRM-álggahanprošeavttas lei fuomášuvvon, ahte čohkkejuvvon koordineren lei buorre doaimmanvuohki. ÄRM-álggahanprošeavtta ulbmilin lei geavahit resurssaid buoremus lági mielde, fidnet nu buorre synergii ja iešguđe ÄRM-prošeavttaiguin, ja dáinna láhkai stuorit váikkuhusa ÄRM-oppalašvuodas.

Vikkaimet geavahit resurssaid beaktilit jeavddalaš oktasaš prošeaktačoahkkimiiguin. Dain ságastalaimet prošeavttaid diliid, boahttevaš doaimmaid ja dāhpāhusaid ja prošeavttaid gaskasaš ovttasbargovejolašvuodaid birra. Vejolašvuodaid mielde ordniimet dilālašvuodaid álo prošeavttaid gaskasaš ovttasbargun. Go dāinna lāhkai ovttastahtiimet resurssaid, de fidniimet buoret dilālašvuodaid ja nuppe dāfus veaháš geahpedeimmet fitnodatdoalliide oaivvilduvvon dāhpāhusaid oppalašmeari.

uKoordineren-prošeakta oassálasttii maid eará ÄRM-prošeavttaid stivrenjoavkkuid čoahkkimiidda, vai dat diđii álo ÄRM-oppalašgova. Prošeakta doarjui eará ÄRM-prošeavttaid doaimmaid ollašuhttima, dan dihte go ÄRM-prošeavttaid ulbmiliid ollašuvvan oppalaččat doarjui maid uKoordinaatio-prošeavtta ulbmiliid ollašuvvama.

ÄRM-prošeaktaoppalašvuodas čoggon dieđuin leat ávkkástallan ee. nu ahte Ohcejoga gieldestategiija ja ÄRM-ovddidanplána beaiváduvvojedje. Dāinna lāhkai ođđa ovddidan- ja investerenprošeavttaid plānen vuodđuduvvá boahtteáiggis ain eanet dihtui, plānemis lea buoret strategiija, ja plānat jurddašuvvojit guhkit áigái.

Doaibma ollašuttii ulbmiliid: Ođđa doaibmanmálle dahje ovdánanproseassa lea johttámin, Prošeakta ovddida guovllu eallinfámu: ealáhusráhkadus ođasmuvvá ja šaddá mánggabealageabbon

Boahtteáiggeforum: oassálastima bokte fidnet ođđa boahtteáiggegova

Gieldda boahtteáiggebargui gulai, ahte prošeakta lágidii viiddes, gieldalaččaid oassálastinoppalašvuoda, Boahtteáiggeforum. Boahtteáiggeforum ollašuttuuvvui oastinbálvalussan. Gilvalahttima bokte foruma ollašuttin válljeuvvui roavvenjārgalaš bálvalanhábmema doaimmahat Arctic Factory. Boahtteáiggeforum jurddan lei čohkket viidat gieldalaččaid jurdagiid, oainnuid, sávaldagaid ja nieguid das, makkár livččii boahtteáiggi Ohcejohka. Fáddán lei “Makkár gielddas don sávašit ássat.” Oassálastiin jerre earret eará dan, makkár lea sin nieguid Ohcejohka jagi 2030, mat leat sin mielas Ohcejoga nana bealit, mat váttisvuodāt ja uhkit oidnojit boahtteáiggis ja maid geavatlaččat galggašii bargat, vai vejolaš váttisvuodaid ja uhkiid sáhtášii eastadit.

Boahtteáiggeforumis ordnejuvvojedje vihtta láidejuvvon oassálastindilālašvuoda: gieldalaččaide gilieahket buot golmma giliguovddázis: Ohcejoga girkosiiddas (12.12.2022), Gáregasnjārggas (13.12.2022) ja Njuorggámis (11.1.2023). Lassin ordnejuvvojedje ságastallandilālašvuodāt gieldda luohttámušolbmuide (12.1.2023) ja ealáhusbargiide (12.1.2023). Dilālašvuodaid gažaldagat, mat láidejedje ságastallama, válde vuhtii iešguđet oassálastijoavkku. Oassálastindilālašvuodaid lassin prošeavttas čogge čálalaš oainnuid boahtteáiggi birra gieldda virgeolbmui, Ohcejotnjálmmi ja Gáregasnjārgga badjeskuvllaid oahppiin ja maiddái boarrásiid- ja doaibmaváddorádis. Loahpas rahppojuvuvui vel buohkaide rabas neahttajearahallan, masa juohkehaš oaččui čállit jurdagiiddis nama haga.

Boahtteáiggeforuma dilálašvuodain čoggojuvvon materiála analyserejuvvui temáanalysain. Dán mielde hábmejuvvojedje boahtteáiggegovat. Boahtteáiggegovat leat deahtistuvvon oaidnu das, makkár gielddas ohcejohkalaččat háliidit ássat ja guđelágan välljejumiid gieldda galggašii dahkat, vai Ohcejohka lea boahttevuodas buorre báiki eallit.

Boahtteáiggeforumii gulai vel dat ahte prošeavttas plánejedje ja ollašuhte maid vuosttas miellagovvajearahallama, mii Ohcejogas lea goassege ollašuhttojuvvon. Jearahallan lei Webropol-jearahallan, mii almmuhuvvui gieldda kanálain ja sosiála medias golggotmánus 2022. Jearahallamii bohte 494 vástádusa. Jearahallamii vástidedje turisttat, gielddalaččat, ovddeš gielddalaččat, astoáiggeássit, studerejeaddjit dahje bargit Ohcejogas. Maiddái dakkár olbmot vástidedje jearahallamii, geaid miellagovva vuodđuduvai dihtui oahppásiid dahje media bokte.

Miellagovvajearahallama bohtosiin lea čállojuvvon čoahkkáigeassu ja dat lea almmustahtton gieldda neahttasiidduin. Bohtosiid čoahkkáigeassu lea maid ovdanbukton gieldda áirasiidda ja virgeolbmuide. Bohtosiiguin sáhtta maid ávkkástallat ovdamearkka dihte gieldda- ja turismamárganastimis ja boahttevaš prošeavttaid plánemis. Miellagovvajearahallama gánneha ollašuhttit boahtteáiggis moatti jagi gaskkaid. Webropol-jearahallan heive dán ulbmili bures, ja dat lea maid álki, johtil ja hálbi ollašuhttit. Lea goittotge buorre váldit vuhtii, ahte vaikke rabas vástádusain fidne dávjá miellagiddevaččamus dieđu, de daid gieđahallan lea oalle hástaleaddji ja váldá olu áiggi, jos vástádusat bohtet ollu.

Boahtteáiggeforuma oassálastinoppalašvuolta ja miellagovvajearahallan ledje ođđalágan doaibmanmállet, maiguin prošeavttas čogge dieđuid boahtteáiggi plánema várás. Dákkár viiddes oassálastin gáibida resurssaid, ja várra maid olggobealeollašuhtti. Dát goittotge vásihuvvui hui buorin vuohkin čoaggit sihke gielddalaččaid ja olggobeali (omd. turisttaid ja ovddeš gielddalaččaid) miellagovaid, oainnuid, vásáhusaid ja sávaldagaid.

Viiddes oassálastinoppalašvuodá materiála atnui ávkin ee. nu ahte Ohcejoga gielddastrategiija ja Ohcejoga ÄRM-ovddidanplána beaiváduvvojedje. Sihke gielddastrategiija ja ÄRM-plána leat ožžon viiddes dohkkeheami. Stuorimus sivva leažžá oassálastinvejolašvuolta daid duogážis; dain gullo gielddalaččaid jietna.

Doaibma ollašuhtii ulbmiliid: Ođđa doaibmanmálle dahje ovdánanproseassa lea johttámin, Fitnodagat ja eará organisašuvnnat, mat leat mielde: 10 st

Crossborder business LAB: rájárásttildeaddji ovttasbargu

uKoordinaatio-prošeavtta ulbmiliidda gulai guovllu ovttasbargofierpmádaga ovddideapmi ja riikkaidgaskasašvuodá ovddideapmi. Gehččojuvvui, ahte guovllu ovttasbargui gulai nannosit maid Finnmárku Norggas. Ovttasbargu Norgga Finnmárkku guovllu doaibmiiguin lea ovdal leamašan Ohcejogas hui virkui, muhto koronajagiid áigge dat lea láivon. Ovttasbargu Norggain adnojuvvo hui dehálažžan. Dán háliideimmet maid prošeavtta resurssaiguin ealáskahttit.

Prošeavttas juogaduvvojedje jurdagat ja áigumušat. Ovttas eará ÄRM-prošeavttaiguin ja Norgga Finnmárkku ealáhusdoaimma ovddasteaddjiiguin ollašuhttui guovlludási ja guovllu fitnodatdoalliide searvedáhpáhus Crossborder Business LAB. Dáhpáhusa koordinerema váldoovddasvástádus lei uKoordinaatio-prošeavttas. Norgga bealde dáhpáhusa váldoovttasbargoguoimmit ja oasseruhtadeaddjit ledje Øst-Finnmark Rådet, Troms og Finnmark Fylkeskommune, ja Varanger Arctic Norway.

Dáhpáhus lágiduvvui Ohcejogas 30.-31.5.2023, ja dat lei oaivvilduvvon fitnodagaide ja organisašuvnnaide, mat barget turismasuorggis ja turismasurggiin lagas ovttasbarggus. Dáhpáhus váldojuvvui bures vuostá, ja dasa oassálaste sullii vihttalogi doaibmi davimus Lappi ja Finnmárkku guovllus. Sii ovddastedje golmmalogi iešguđet fitnodaga ja organisašuvnna.

Dáhpáhus fála fitnodagaide ja organisašuvnnaid ovddasteaddjiide vejolašvuoda hukset fierpmádagaid ja oaidnit rájárásttildeaddji ovttasbarggu vejolašvuodaid ja vel ságastallat rádjehethtehusaid, olahtativuoda ja eará oktasaš hástalusaid birra. Dáhpáhusa ánsus leat juo riečadan rájárásttildeaddji ovttasbarggut dáid fitnodagaid gaskii, mat oassálaste dáhpáhussii. Máhcahaga mielde dáhpáhus lei dárbbášlaš, ja sávaldahkan badjánii nubbi dáhpáhus. Ulbmilin lea stáđasmahttit dáhpáhusa, nu ahte das šaddá jahkasaš deaivvadeapmi davimus Lappi ja Finnmárkku guovllu fitnodatdoalliide, mii lágiduvvo vuoruid mielde Suoma ja Norgga bealde. Jagi 2024 dáhpáhusa plánen lea dán raportta čállima áigge juo álggahuvvon, ja lágidanbargguin fuolaha dán háve Norga. Vuosttas dáhpáhus álggahii ođđa doaibmanmálle. Boahttevuodas dat ovddiduvvo eanet bálvalit báikkálaš fitnodatdoalliid ja organisašuvnnaid ja fállat vejolašvuoda rájárásttildeaddji ovttasbargui ja fierpmádagaid huksemii. Dáhpáhusas lea čállojuvvon eanjalasgielat dáhpáhusraporta. Dáhpáhusa várás vuodđuduvvui neahttasiidu čujuhussii: www.crossborderbusinesslab.com

Doaibma ollašuhthii ulbmiliid: Prošeakta ovddida riikkaidgaskasaš barggu, Ođđa doaibmanmálle dahje ovdánanproseassa lea johttámin, Fitnodagat ja eará organisašuvnnat, mat leat mielde: 10 st, Prošeakta ovddida guovllu eallinfámu: ealáhusráhkadus ođasmuvvá ja šaddá mánggabealageabbon

Ráhkadusnuppástusa plána: dihtui vuodđuduvvi ovddideapmi

Prošeakta oassálasttii Ohcejoga ráhkadusnuppástusa plána beaivádeapmái. Dát gulai Ohcejoga ođđa boahtteáiggegova huksemii ja eallinfámu ovddidanbargui. Ohcejoga gieldastrategiija beaiváduvvui geassit 2023, ja dat lea gieldda oppalaš boahtteáiggi doaibmaplána. ÄRM-plána dan sadjai vuodđuduvvá nannosit ealáhusaide ja eallinfápmui. Dat vuodđuduvvá dihtui, ja dat fállá guhkit áigge oidnosa ja mearredidolaš plánema, vai guovllu eallinfápmu ovdána.

Ohcejogas leat álggahuvvon ráhkadusnuppástusa dihte mánga prošeavtta ja doaimma, mat leat bohtán gieldda dábbálaš bargguid lassin. Jagi 2021 álggahuvvui ráhkadusnuppástusa oppalašvuolta (ÄRM-álggahanprošeakta, ÄRM-

joatkkaprošeavttat), mainna leat ohcan ođđa jurdagiid, máhtu ja nuppástuvvan dili hálddašeami. Oassálastindilálašvuodaid lassin prošeavttas čogge čálalaš oainnuid boahtteáiggi birra gieldda virgeolbmui, Ohcejotnjálmui ja Gáregasnjárgga badjeskuvllaid oahppiin ja maiddái boarrásiid- ja doaibmaváddorádis. ÄRM-prošeaktaoppalašvuodas čoggon dieđui leat ávkkástallan ÄRM-ovddidanplána beaivádanbarggus ja dárkkálmuhttimis. Beaiváduvvon ÄRM-plánaskovi hámus lea ovdanbukton čuvvosis 1. Hámus vel ovddiduvvo, ja dasa sáhttet boahit nuppástusat ja dárkkálmuhttimat loahppajagi 2023 áigge.

Beaiváduvvon ÄRM-plánas leat govviduvvon guovddáš bealit ja hástalusat, mat Ohcejoga doaibmanbirrasii váikkuhit. Plánas leat ovdanbukton doaimmat, maiguin leat juo čuoldigohtán hástalusaid: eanapolitihkalaš prográmma čállin lea álggahuvvon čakčat 2022, giellastrategiija lea beaiváduvvon geassit 2023, dasa lassin lea ohccojuvvon ja álggahuvvon Ohcejoga turismma Master Plan -prošeakta čakčat 2023. Juo álggahuvvon doaimmaiguin, ja daid bokte boahiti lassedieđuiguin beassagoahit oppalaš Ohcejoga ovddidanplánii, mii vuodđiduvvá dihtui.

ÄRM-ovddidanplána váldotemán leat

- Ruoná sirdáseapmi
- Digitálavuohta
- Goanstajierpmi vejolašvuodát
- Gulahallan
- Báikkálašvuohta
- Máhtu ovddideapmi.

Namuhuvvon temát leat lágga mielde plána juohke oasis. Dat maid vuhttojit ovttaskas doaimmaid dásis.

ÄRM-ovddidanplána áššeollisvuohtan leat válljejuvvon vihtta ollisvuođa:

- Turismaealáhus
- Guolástanealáhus
- Geinnodatovddideapmi
- Olahttivuohta
- Geasuhan- ja bisuhanfápmu

Oasit huksejit čavdásis oppalašvuođa, main juohke oassi lea oppalašvuođa dáfus mávssolaš ja seamma dehálaš. Iešguđet oassi sisttisdoallá geavatlaš ovddidandoaimmaid listtu.

Jurddašuvvo, ahte turismmas lea dál buoremus válmmašvuohta lassánit ja ovdánit, jos turismasuorgi fal ovddiduvvo mášui ja suvdilit, báikkálaš dárbbuid vuodul. Beaiváduvvon giellastrategiija deattuha suvdilit lassáneaddji turismma sierra strategiijan. Ohcejogas háliidit bidjat návccaid erenomážit turismma riikkaidgaskasašvuhtii ja buoret buvttadeapmái. Lassáneaddji turismmas ávkašuvvet maiddái eará ealáhussuorggit. Čakčat 2023 álggahuvvon Ohcejoga turismma Master Plan -prošeavttas govviduvvo Ohcejoga turismaválmmašvuohta ja čielggasmahttojuvvo brándagovva. Dasa lassin prošeavttas čállojuvvo oppalaš doaibmaprogramma Ohcejoga turismma boahttevaš jagiid ovddideami várás.

Gildojuvvon Atlántta luosa bivdima várás lea hállu ovddidit eará guolástanturismma. Dása gullá buggeluosain ávkkástallan sihke turismmas ja ruovttudárboguolásteamis. Buggelussii laktásit ollu rabas gažaldagat lohpeannudemiin, bázahusgieđahallamis ja dasa gullevaš logistihkas. Daid galggašii čielggadit, ovdalgo buggeluosat fas gorgnot suohkatvuhtii 2025. Maiddái eará guollešlájaid gávppálaš ávkkástallanválmmašvuoda háliidit čielggadit. Guolástanturismmas dovdet dárbbu ođđa máhttinjovkui, man skuvlejupmái plánejit TENO GUIDE-skuvlenoppalašvuoda.

Lagasgeinnodagaid ovdáneapmi lea dehálaš sihke suvdilis turismma ovddidanbarggus ja maid gieldda geasuhan- ja bisuhanfámus. Ohcejogas dálvvi 2022–2023 áigge mearkkašahti čanusjoavkkuide ordnejuvvon ng. jorba beavddi ságastallamiin sohppojuvvui, ahte Njuorggáma ja Ohcejoga girkosiidda lahka huksejuvvojit golbma lagasgeinnodaga. Lagasgeinnodagaid dehálašvuota badjánii čielgasit ovdan maid Boahtteáiggeforuma oassálastindilálašvuodain, sihke gielddalaččaid ja maiddái báikkálaš fitnodatdoalliid sáhkavuorui. Dáid geinnodagaid huksema várás lea čakčamánu 2023 ohccojuvvon ruhtadeapmi investerenprošektii. Ulbmilin lea gárvvistit ja álggahit geinnodatplánenprošeavtta ođđa eana- ja čáhcegeinnodagaid várás, nu johtilit go vejolaš.

Olahahttivuodas ja lassin geasuhan- ja bisuhanfámus leat ollu ulbmilat, maid sáhtá ovddidit ovdduid ollašuhttima bokte. Ohcejoga sajádaga dihte erenomáš dehálaš olahahttivuoda dáfus lea dat, ahte lagamus girdišiljuin lea doarvái ollu jeavddálaš girdijohtolat. Dasa lassin goallosmátkkiid galgá ovddidit, nu ahte dat dorjot suvdilis mátkkošteami ja leat goluid dáfus govtolaččat. Eanet vázzin- ja sihkkelluottat Ohcejoga golmma giliguovddázis buoridivčče hui ollu sihke báikkálaš ássiid ja maiddái turisttaid dorvvolašvuoda. Dasa lassin dat movttiidivčče biillahis johtimii. Gieldda geasuhan- ja bisuhanfámu dihte gieldda sáhtá ovdamearkka dihte veahkehit bálvalusfitnodatolbmuid ásaiduvvat guvlui. Bálvalusfálaldaga lassáneami mielde gieldda geasuha eanet. Gieldda sáhtá doarjut goalmát sektora doaimma, ja dan bokte ovddidit gielddalaččaid buresveadjima. Prošeaktadoaimmain sáhtá lágidit dáhpusaid. Dat lasihit sihke turismma geasuhanfámu ja gieldda bisuhanfámu. Gieldda sáhtá ovddidit gieldamárkanastima, mainna dat hohkaha ođđa ássiid ja ealáhusbargiid.

Báikkálaš turismafitnodagaide gárvvistuvvui geassit 2023 viiddes jearahallan. Dat čielggadii fitnodagaid bálvalusaid, boahtteáiggi plánaid ja fitnodatdoaimmama ovddideami hehttehusaid. Prošeakta searvvai jearahallama ollašuhttimii. Jearahallamii vástidan fitnodagat leat ovdanbukton gieldda turismamárkanastimis, vai fitnodagat oidnoše gielddas buorebut. Jearahallama bohtosiiguin lea ávkkástallojuvvon maiddái ÄRM-plána beaivádanbarggus ja Ohcejoga turismma Master Plan -prošeavtta ollašuhttinbarggus. Jearahallama bohtosiin sáhtá dutkat dán áiggi fitnodagaid čuolmmaid ja ovddideami hehttehusaid. Dáinna láhkai sáhtá plánet doaimmaid boahtteáigái, maiguin hehttehusat geahpeduvvojit dahje eastaduvvojit.

Beaiváduvvon ÄRM-plána lea ovdanbuktojuvvon ovdduid ollašuttindoaibman čavčča 2023 áigge ee. EJB-guovddáža ovddasteaddjiide.

Doaimmat ollašulte ulbmiliid: Ođđa doaibmanmálle dahje ovdánanproseassa lea johttámin, Fitnodagat ja eará organisašuvnnat, mat leat mielde: 10 st, Prošeakta ovddida guovllu eallinfámu: ealáhusráhkadus ođasmuvvá ja šaddá mánggabealageabbon

Ođđa jurdagat: mánggabealat eallinfámu guvlui

Geassit 2023 plánejuvvui ja ohccojuvvui ruhtadeapmi Ohcejoga turismma Master Plan -prošektii Lappi lihtu AKKE-prográmmas, ja dat álggii čakčamánu 2023. Prošeavttas gárvvistuvvo čálalaš turismma doaibmaprogramma, mii vuodđuduvvá dihtui ja báikkáláččaid oassálastimii. Dat sikte suvdilis turismma ulbmildiđolaš lassáneapmái Ohcejogas. uKoordinaatio-prošeakta oassálasttii turismma Master Plan -prošeavtta ohcanprosessii.

Ohcejogas dálvvi 2022–2023 áigge dehálaš čanusjoavkkuide ordnejuvvon ng. jorba beavddi ságastallamiin sohppojuvvui, ahte Njuorggáma ja Ohcejoga girkosiidda lahka huksejuvvojit golbma lagasgeinnodaga. Dáid geinnodagaid huksema várás ohccojuvvui investerenprošeakta čakčamánu 2023 Lappi lihtu JTF-prográmmas. uKoordinaatio-prošeakta lei lávga mielde investerenprošeavtta ohcanproseassas.

uKoordinaatio-prošeavtta pláνας máinnašuvvo, ahte prošeakta doarju dálkkádatnuppástusa goazaheami dahje dasa vuogáiduvvama. Vai dát ulbmil ollašuvašii, de uKoordinaatio-prošeakta oassálasttii Lappi lihtu koordineren, EU-ruhtaduvvon Horisontti-prošeavtta HORIZON-MISS-2022-CLIMA-01-06: MountResilience - prošeaktaohcamuša čállimii. Ulbmilin lea doarjut Eurohpá várrás guovlluid ja daid servošiid vuogáiduvvat dálkkádatnuppástussii ja nannet daid vuogáiduvvannávccaid. Prošeavtta Lappi pilohtas ovddidit ovtas Luondduriggodatguovddážiin, Lappi turismaealáhusa lihtuin ja Eanodaga ja Ohcejoga gielddaiguin málliid boazodoallo- ja turismafitnodagaid vuogáiduvvanplánii ja dasa válbmemii ja maiddái gielddaid vuogáiduvvanplánii. Prošeakta lea ožžon ruhtadeami geassit 2023, ja dat ollašuttuuvvo. Ohcejoga oassálastima dán prošektii lea dohkkehan eallinfápmo- ja teknikkalaš lávdegoddi, ja prošeakta sáhtá álgit jagi 2024 álggus.

Golmma bajábealde namuhuvvon ođđa prošeavtta lassin leat plánejuvvon vel turismma riikkaidgaskasašvuodá lasiheami fitnodatjoavkoprošeakta, viiddit turismma ovddidanprošeakta, čáhcegeinnodagaid ja bálgáid plánenprošeakta, guolástanturismma ovddidanprošeakta ja prošeakta, mii ávkkástallá máidnasiiguin.

uKoordinaatio-prošeavttas ordnejuvvon oassálastindilálašvuodaid materiála lea adnojuvvon ávkin maid ođđa prošeavttaid plánenbarggus. Ođđa prošeaktarámmaid válljenbarggus leat váldujuvvon vuhtii, nu bures go fal vejolaš, ealáhusbargiid ja gielddaláččaid máhcahat ja sávaldagat gieldda ovddideami dáfus. Juo álggahuvvon, ja maiddái plánejuvvon prošeavttat čuvvot sihke ođđa gieldatastrategiija ja maid beaiváduvvon ÄRM-prošeavtta. Prošeavttaiguin vigget láhčit vejolašvuodaid ođđa

fitnodatdoaimmaide, ja dán bokte bálvalusaid ja áhpásmahttojumi báikkálaš ássiide. Dát lasiha guovllu eallinfámu, ja vel geasuhan- ja bisuhanfámu.

Turismaealáhusaid ovddideami ja mánggabealatvuoda lasiheami oaidninčiegas prošeakta oassálasttii Aurora Holidays -fitnodaga Dark night seminar -dilálašvuhtii Ohcejogas 3.8.2023. Dáhpáhusas iešguđege áššedovdit muitaladde mo sevdnjes almmiin sáhtta ávkkástallat ja nuppe dáfus mo čuovganuoskkideapmi lassána máilmmis. Ain hárvvibut besset vásihit sevdnjes almmi albmonemiid ja seavdnjadasa váikkuhusaid dearvvasvuhtii. Sevdnjes almmiin ii leat vel albma láhkai ávkkástallojuvvon Ohcejoga turisma ovddidanbarggus ja fitnodatdoaimma mánggabealatvuoda lasiheamis. Dáhpáhusa buriin fuomášumiin čállojuvvui čoahkkáigeassu. Dat ovdanbuktojuvvui gieldda eallinfápmosuorggi bargiide, ja materiála lea vurkejuvvon maiddái gieldda neahttasiidduide fitnodatdoalliid materiálabánkui.

Doaimmat ollašuite ulbmiliid: Ođđa doaibmanmáile dahje ovdánanproseassa lea johttámin, Prošeakta ovddida guovllu eallinfámu: ealáhusráhkadus ođasmuvvá ja šaddá mánggabealageabbon, Prošeakta ovddida dálkkádatnuppástusa goazaheami ja dasa vuogáiduvvama

Ohcejoga imago duvdin: positiivvalaš muitalusat ja dieđu lasiheapmi

Boahtteáiggeforumii gulai miellagovvajearahallan, ja jearahallama bohtosiid mielde miellagovat Ohcejoga birra leat eanaš viehka buorit. Muhto beaggima seadášii lasihit. Miellagovvajearahallamii vástideaddjiid mielas Ohcejohka lea earálágan eará gielddaid ektui ebmos ja buhtes árktalaš luonddu ja Norgga ja Jieknjameara lagasvuoda dihte. Maid guovllu ráfálašvuolta ja jaskatvuolta ja ealli sámi kultuvra máinnašuvvojede Ohcejoga geasuhussan.

Ohcejoga gieldda beaggima háliidedje lasihit ođđa vugiin. Dát lei positiivvalaš muitalusaid muitaleapmi gielddalaččaid birra. Gielddalaččaid muitalusaid várás jearahallojedje báikkálaš fitnodatdoallit ja ássit. Muitalusat leat almmustahtton neahttasiidduin ja sosiálalaš medias álgojagi 2023 rájes. Duohta muitalusat báikkálaččaid eallimis ja árggas Suoma davimus gielddas leat leamašan hui bivnnuhat ja ožžon giitosiid. Muitalusat leat almmustahtton suoma- ja davvisámegillii. uKoordinaatio-prošeakta oassálasttii gielddalaččaid muitalusaid čoagginbargui.

Vai gieldda beakkálii eanet ja dan imago buorránivččii, de prošeakta buvttadii gildii ođđa ovdanbuktinvideo, ođđa ovdanbuktinmateriálaid ja beaivádii gieldda logo. Ovdanbuktinvideo govvida sihke Ohcejoga čappa luonddu, maiddái juohkebeaivválaš eallima ja vejolašvuodaid Ohcejogas. Video lea buvttaduvvon golmma gillii: suomagillii, davvisámegillii ja eangalasgillii. Viggamuššan lea leamašan bargat das nu áiggeheame go vejolaš, vai dat livččii guhká anolaš. Video gárvána loahppajagi 2023. Gieldda logoi lea beaiváduvvon gielddastrategiija mielde dohkkehuvvon ođđa slogan “Nannosit davimus”. Seammás beaiváduvvui slogana fonta dahjege bustávvašládja.

Prošeakta oassálasttii maid gieldda neahttasiidduid beaivádanbargui. Neahttasiidduide buvttaduvvui sisdoallu ee. dakkáriidda, geat smihttet fárret Ohcejohkii. Dasa lassin neahttasiidduid áššesisdoalut beaiváduvvojedje. *Doaimmat ollašuhte ulbmiliid: Ođđa doaibmanmálla dahje ovdánanproseassa lea johttámin, Fitnodagat ja eará organisašuvnnat, mat leat mielde: 10 st*

Guovllu fierpmádatovttasbargu ja riikkaidgaskasašvuohta: gávnadeapmi iešguđet forumis

Ohcejogas lea áiggiid čađa leamašan aktiivvalaš ovttasbargu rádjegielddain Norggain. Pandemijajagiid ovttasbargu Norgga Finnmárkku ealáhusdoaimmain láivvui, iige dát ovttasbargu šat ealáskan pandemija manjá. Prošeakta háliidii ovddidit ovttasbarggu ealáskahttima ja viiddidit guovllu fierpmádatovttasbarggu maid Finnmárkui. Gulahallanoktavuođa máhcaheami mielde fuomášuvvui, ahte goappašiid hállu ovddidit ovttasbarggu lea dál allin. Dása váikkuha earret eará Ruošša nuppástuvvan dilli ja Suoma NATO-lahttuvuohta; ovddidit ovttasbarggu sajis Ruoššain leat Finnmárkkus dál geahččagoahtán Suoma guvlui. Koordinerenprošeavtta áigge dollojuvvojedje mánggat ovttasbargočoahkkimat Norgga ovttasbargoguimmiiguin čavčča 2022 rájes, ja jagi 2023 alimus boddu lei Crossborder business LAB -dáhpus. Dat lágideuvvui ovttasbargun. Ságastallamiid vuodul lea čielggas, ahte bures álggahuvvon ovttasbargu Finnmárkku ealáhusdoaimma ovddasteaddjiiguin dás joatkašuvvá.

Maidái Ohcejoga guovllu fitnodatdoallit leat movttiidan hukset fierpmádagaid ja bargat ovttas maidái Norgga beali fitnodagaiguin. Ohcejoga ealáhusdoalliide lea ovttas eará ÄRM-prošeavttaiguin earret eará čoggojuvvon ja juhkkujuvvon diehtu Norgga ealáhusdoaimmaid ja márkanastima birra ođasbreavaiguin, main lea Norga-temá. Koordinerenprošeavttas lea maid gárvvistuvvon fitnodatdoalliid veahkkin viiddes listu Finnmárkku guovllu sosiála media ja mediakanálaid birra. Daiguin sáhtá lasihit fitnodaga beaggima.

Prošeakta oassálasttii Soađegili gieldda koordineren Lapin polku - ovdačielggadanprošeavtta mielde oahppomátkái Sveicii 28.8. –1.9.2023. Oahppomátkái oassálaste ovddasteaddjit viđa iešguđet Lappi gielddas Ohcejogas, Anáris, Soađegilis, Gihttelis ja Eanodagas. Mátkki ulbmilin lei oahpásmuvvat Sveicca viiddes ja mánggabealat geinnodatfierpmádahkii, guhkes vándardangeinnodagaid huksemii, daid fuolaheapmái ja daid oktasaš geavaheami gažaldagaide. Mátkki ulbmilin lei vel deaivvadit geinnodatplánema ja -huksema áššedovdiiguin. Mátki fála maid prošeavtta ulbmiliid dáfus erenomáš vejolašvuođa hukset fierpmádagaid sihke eará guovloovddideaddjiiguin ja maid geinnodathuksema njunuš áššedovdiiguin. Iešguđegelágan geinnodagaiguin ávkkástallan ja prográmmabálvalusaid fáldalaga ovddideapmi Ohcejogas leat váldán easkka vuosttas lávkkiid. Mátkki oahpaid lea vejolaš atnit ávkin, go Ohcejogas plánejuvvojit ođđa geinnodagat ja geinnodagat hábmejuvvojit buvttan. Oahppomátkkis lea čállojuvvon sierra mátkeraporta. Dasa lassin prošeakta

oassálasttii Lapin polku -ovdačielggadanprošeavtta loahppaseminárii Soađegilis 25.10.2023.

Prošeakta oassálasttii maid gieldda- ja guovloovddidanbeivviide Roavvenjárggas 26.-27.9.2023. Daid fáddán lei “Goanstajierbmi ja mánggahámatvuohta Lappi bargoeallimis”. Oassálastima viggamuššan lei ovddidit guovlluidgaskasaš fierpmádathuksema ja vel oahppat eanet, mo goanstajirpmiin sáhtta ávkkástallat bargoeallimis. Prošeakta lea atnán goanstajierpmi ávkin dalle go dat lea orron vuogas ja vai bargan beavttálmuvašii. Prošeavttas leat maid juogaduvvon dieđut ja ávžžuhusat bargojovkui, mo goanstajirpmiin sáhtta ávkkástallat.

Guovloovttasbargu lei maiddái EJB-prošeavttain “Koordinoiden rakennemuutokseen ja kohtaantoon”. Ovttasbargodeaivvademiid boadusin ordnejuvvui rekruterenskuvlejupmi fitnodatdoalliide Ohcejogas čakčat 2022. Ovttasbargodeaivvademiin lea ságastallon ee. ráhkadusnuppástusa, rekruteremiid, bargiid máhtu ja nuppe dáfus fitnodagaid dárbbuid heivehančuolmmaid ja vejolašvuođaid birra.

Doaimmat ollašuhte ulbmiliid: Ođđa doaibmanmálle dahje ovdánanproseassa lea johttámin, Fitnodagat ja eará organisašuvnnat, mat leat mielde: 10 st, Prošeakta ovddida riikkaidgaskasaš barggu

Spiehkasteamit prošeaktaplánas

Prošeakta ollašuhttui eanaš prošeaktaplána mielde. Unna rievdadussan bohte Boahpteáiggeforuma ordnen veaháš prošeaktaplánas spiehkaseaddji vugiin. Lassin prošeaktahoavdda bargoáiggeproseanta molsojuvvui prošeavtta loahppamuttus.

Boahpteáiggeforuma álgoálgosaš plána mielde livčče ordnejuvvon vihtta dilálašvuođa, main juohkehaččas lea iežas temá. Ovttasbargus Boahpteáiggeforuma oastinbálvalusa buvttadeaddjiin goittotge gávnnavuvui eará čoavddusin ordnet temáid sajis vihtta dilálašvuođa iešguđet ulbmiljoavkku várás. Smihttjuvvui, ahte iešguđet ulbmiljoavkku várás ordnejuvvon dilálašvuođas fidne buoret bohtosiid.

Prošeaktahoavdda bargoáiggeproseanta molsojuvvui 100 %:s 80 %:ii prošeavtta loahppamuttus. Sivva molsumii lei 1.9.2023 álgán ođđa prošeakta Ohcejoga turismma Master Plan. Dasa čujuhuvvui gieldda resursan 20 % prošeaktahoavdda bargoáiggis. Eallinfápmosuorggi bargajoavkku ságastallamiid vuodul árvvoštallui, ahte lea jierpmálabbo geavahit daid resurssaid, mat juo leat geavaheamis ođđa rekruterema sajis. uKoordinaatio-prošeavtta stivrenjoavku dohkkehii bargoáiggeproseantta molsuma, ja dás dahkkui Lappi lihttui nuppástusohcan. Dat dohkkehuvvui čakčamánu 2023.

Prošeavtta váikkuhus ja bissovašvuohta

Boahtteáiggeforuma oassálastindilálašvuođain ja prošeavtta áigge ollašuttton jearahallamiin čoggojuvvui ja analyserejuvvui ollu diehtu. Dán dieđu lea sáhttán atnit mánggabealagat gieldda guhkesáiggi boahtteáiggeplánema ávkin ja maid mearrideami doarjjan.

Beaiváduvvon ÄRM-plána, ođđa gieldastrategiija lassin, doarju gieldda ealáhuusuorggi boahtteáiggi einnosteami. Dát duddjo oadjebasvuođa álggahit ođđa fitnodatdoaimma dahje ovddidit ja viiddidit gárvves fitnodatdoaimma. Gieldastrategiija ja ÄRM-ovddidanplána addet rámmaid boahttevaš jagiid prošeaktaovddideapmái.

Ođđasit álggahuvvon ovttasbargu norgalaš ovttasbargoguimmiiguin joatkašuvvá, ja dát ovddiduvvo ain. Prošeavtta doarjagiin smihttojuvvon Crossborder Business LAB -fierpmádathuksen- ja ovttasbargodáhpáhusa lágideapmi joatkašuvvá jahkásaččat. Ovttasbargu lasiha guovlluidgaskasaš gulahallama ja áddejumi min guovlluid oktasaš nana beliid ja hástalusain. Ovttasbarggu bokte boahttevuodas lea vejolaš ovdamearkka dihte márkanastit guovlluid ja álggahit oktasaš Interreg-prošeavttaid.

Prošeavtta áigge plánejuvvon ja ohccojuvvon ođđa prošeavttat dorjot guovllu eallinfámu ovdáneami ja geasuhan- ja bisuhanfámu. Dát ollašuvvet earret eará go turisma ovddiduvvo oppalaš doaibmaprogramma bokte ja báikkálaš olbmuid loaktin buoriduvvo ee. lagasgeinnodagaid huksemiin. Dáid oassálastit sávve hui ollu Boahtteáiggeforuma oassálastindilálašvuođain ja miellagovvajearahallamis. Ođđa prošeavttat ollašutttojit prošeaktaplánaid mielde.

Ohcejoga miellagovvajearahallama sáhtta bargat ođđasit boahttevaš jagiid. Das fidnejuvvo veardidandata das, makkár váikkuhus lea leamašan miellagova ovddidan-, beaggima lasihan- ja imago buoridandoaimmain. Ođđa jearahallamiid bohtosiid sáhtta atnit ávkin ovdamearkka dihte gielda- ja turismamárganastima ovddidandoaimmain. Gieldamiellagovva nannejuvvo maid positiivvalaš mitalusaid ja ođđa ovdanbuktinvideo bokte.

Prošeavtta birra dieđiheapmi

Prošeavttas lea iežas siidu Ohcejoga gieldda neahttasiidduin prošeaktadoaibma-oasis. Siidduin lea mitaluvvon prošeavtta ja prošeavtta áigeguovdilis áššiid birra.

Prošeavtta temát leat ovdanbukton mánga neahttačállosis gieldda neahttasiidduin, ja dat leat juhkkujuvvon maidái gieldda Facebook-kanálaide. Prošeavttas almmustahhton artihkkalat:

- Geahčastat Ohcejoga gielddas ordnejuvvon gilieahkediidda: Dál lea dehálaš bargat ovttasráđiid (30.6.2022)

- Gieldda beaggin lea gilvalannávcca eaktu – makkár miellagova don attát Ohcejogas? (19.2022)
- Norggas gehččet dál Suoma guvlui (23.9.2022)
- Ohcejoga miellagovvajearahallan: lagabui 500 vástideaddji – eanáš olbmuid miellagovva positiivvalaš (24.5.2023)
- Nannosit davimus – Ohcejoga ođđa gielddastrategiija geahččá roahkkadit boahhteáigái (30.6.2023)
- Goanstajierbmi: unna fitnodagaid áitta vai vejolašvuohta? (20.9.2023)

Prošeavtta almmuheamit leat lasihuvvon prošeavtta iežas siidui, ja buot prošeavtta almmuheamit leat jorgalahtton maid davvisámegillii.

Inarilainen-aviisa lea almmustahtán artihkkaliid: Geahčastat Ohcejoga gielddas ordnejuvvon gilieahkediidda: Dál lea dehálaš bargat ovttrasráđiid ja Gieldda beaggin lea gilvalannávcca eaktu – makkár miellagova don attát Ohcejogas?

Prošeavtta stivrenjovkui sáddejuvvojedje lassin golbma ođasbreava/diedáhusa prošeavtta ovdáneami birra.

Stivrenjoavkku árvvoštallan prošeavtta ollašuhhtimis ja bohtosiin

Fáhkkes ráhkadusnuppástusa dilli joatkašuvvá ain Ohcejoga gielddas. Ealáhusođastus ii velá oidno gieldda ekonomijjas, nu ahte dárbbášuvvojit ain lassirahčamušat. Ferte liikká namuhit, ahte ÄRM-bargu lea guhkesáigge bargu, ja dán dihte bohtosat eai oidno vealttakeahhtá seammás. ÄRM-joatkkaprošeavttat 2022–2023 leat gárvvistan ođđa ÄRM-plána. Beaiváduvvon ÄRM-plána lea doaimmahuvvon EJB-guovddášii čakčamánu 2023, ja ságastallan lea vuodđuduvvan dasa. Ohcejoga giella ja EJB-guovddáš leat ovttas gárvvistan bargo- ja ealáhusministerijai (TEM) golggotmánus 2023 guđđojuvvon prošeaktaohcamuša. Dan bušeahtta lea 100 000 euro. Jos ruhtadeapmi juolluduvvo, de dat lea dárkkuhuvvon doarjut ÄRM-barggu koordinerema ja brándagulahallama.

uKoordinaatio-prošeavtta mielde oppalašplána gárvvisteapmi lea leamašan vejolaš, muđuid ovttaskas ÄRM-prošeavttat livčče sáhtán báhcit oktonas ja sierra doaibman. Prošeaktabargiid synergijja lea lassánan prošeavtta áigge, nu ahte dat lea buvttadan buoret ovttasbarggu ja alla dási oppalašplánema. uKoordinaatio -prošeavtta haga buot ÄRM-prošeavttain ii livčče ollislaččat fidnen nu ollu Ohcejoga gieldda bargiiddili dihte. Prošeakta lea veahkehan koordinerema ja siskkáldas resursavátnivuoda. uKoordinaatio-prošeavtta váldováikkuhus lea leamašan lasseresurssa buktin eallinfápmosuorgái, mainna lea nannejuvvon gieldda vátna ealáhusresursa. Dasa lassin prošeakta lea ollašuhhtán doaimmaid geavatlaččat. Dáinna láhkai smávitge prošeavttas lea dan sturrodaga ektui stuorit váikkuhus. uKoordinaatio-prošeavtta áigge plánejuvvon ođđa prošeavttat ollašuhhtet maid geavatlaš doaimmaid, go ruhtadeapmi sihkkarastojuvvo. Dain huksejuvvojit earret eará lagasgeinnodagaid ráhkadusat.

Ságastallamiin badjánedje maid ovddidanjurdagat. Gávnnahuvvui, ahte stivrenjoavku lea čatnasan prošehtii hejot. Sivva sáhtá leat dat, ahte jođus leat leamašan seamma áigge mánnga oalle uhca prošeavtta, mat geavahit oassái seamma resurssaid. Aktiivvalaš fitnodatovddasteaddjit leat Ohcejogas hui uhccán, sullii logemađe, ja juohke álggahuvvon prošeavtta stivrenjovkui leat háliidan fitnodatovddasteaddjiid. Prošeavttain ávkašuvvá olles giella, muhto lea ain veara suokkardit, manin oassálastit leat leamašan nu goidasat oassálastit ja mo oassálastinhálu sáhtášii lasihit. Boahttevuodas lea veara maid vihkkedallat, gánnehago ovttaštit ovdamearkka dihte iešguđege prošeavttaid stivrenjoavkkuid. Stivrenjoavkku uhca čoahkkinbálkkáid leat maid soapmásat moaitán. Čoahkkinbálkká bajideapmi ii leaš dat mávssoleamos duvddus, mainna oassálastit bohtet čoahkkinmiidda, muhto dat sáhtášii goit buktit dasa lasi movtta.

Go mánnga prošeavtta leat leamašan jođus seamma áigge, de lea šaddan eahpečielggasvuohta das, mii iešguđet prošeavtta dárkkuhus lea. Oppalaččat uKoordinaatio-prošeavtta rolla ja áddejupmi prošeavtta mihttomeriin lea báhcán veaháš eahpečielggasin. Dása lea vejolaččat váikkuhan prošeavtta iešvuohta koordinerenprošeaktan. Dalle olggobealolbmuid čalmmiiguin lea váttis fuomášit geavatláš bohtosiid. Seahtá maid fuomášit, ahte muhtimat prošeavtta doaimmaid váikkuhusat soitet oidnot easka guhkit áiggi manjá.

Fitnodatdoalliid gaskasaš ovtasbargu ii leat luossaturismma áigge jur dárbbášuvvon, muhto juohkehaš lea baicca jorahan iežas fitnodatdoaimmas. Ná Ohcejohkii ii leat boahtán ovtasráđiid bargama málle. Fitnodatsuorggis lea fuomášuvvon maid dihtolágan ballu iežas jurdagiid dahje doaibmanmálle suoládeamis. Doaibmanbiras nuppástuvai radikálalaččat 2020 pandemii ja 2021 luossabivdogielddu dihte. Nuppástussii ja ovtasbargodárbui soitet gielddas easka gullán. Gieldda prošeavttat eai sáhte bágget fitnodagaid bargat ovtas, jos fitnodagat eai leat dasa gárvásat. Gieldda prošeavttaid lunddolaš rolla leage “vuolidit šielmmá” ja láhčit vejolašvuodaid; geavatláččat ordnet dáhpáhusaid, mat čohkkejit fitnodatdoalliid ja eará doaibmiid, ja main ovtasbarggu ovddideapmi lea vejolaš. Gieldda, gieldda ekonomii ja olles guovllu eallinfámu dáfus livččii sávahahtti, ahte fitnodagaid ovtasbargonávccat ovdánivčče.

Mat vuogit gielddas dasto leat ovddidit fitnodatbargiid ovtasbarggu? Fitnodatdoalliid ovtasbarggu leat mánngii sávvan lasi. Giella lea ordnen prošeavttaiguin dán ulbmila várás mánngaid dilálašvuodaid ja benchmark-mátkkiid, mat eai goittotge jur geasut oassálastiid. Smihttojuvvui maid leago riska, ahte jeavddálaš dáhpáhusan plánejuvvon Crossborder business LAB-dáhpáhusa sullasaš ovtasbargodáhpáhusain eai leat Ohcejoga fitnodatdoallit beroštuvvan. Jos ná lea, de giella dieđusge boahtá dárbbu mielde dakkár bohtosiid, ahte ii vikka veagal ordnet dakkár dáhpáhusaid. Sivat, manin ii leat leamašan mokta oassálastit, sáhttet leat mánnga. Sáhttit suokkardallat, ahte veahkehivččiigo beaktitut diehtujuohkin dahje oassálastiid ruđalaš hohkaheapmi. Sáhtášego čoavddusin leat ovdamearkka dihte turismafitnodagaid oktasaš jahkasaš benchmark-mátkkit. Dohko bovdejuvvoše guovllu fitnodagaid, visit-organisašuvnnaid ja gieldda eallinfápmosuorggi bargit? Oktasaš mátkkiin olbmot oahpásnuvaše guđet

guimmiideasetguin, ja dát sáhtášii vuolidit oassálastinšielmmá. Maiddái gieldda siskkáldas benchmark-mátkkiid livččii veara smiehttat. Čakčat 2023 álggahuvvon Ohcejoga turismma Master Plan-prošeavttas leat temán ee. ovttasbarggu ovddideapmi, benchmarking, bránda ja buvttaovddideapmi.

Sáhttit gávnnahit, ahte fitnodatsuorggis - ja várra viidasabbotge - ollislašgovva turismma váikkuhusain guovllus váilu dahje lea eahpečielggas. Turisttat geavahit álo ruđa maid earái go njuolga turismabálvalusaide. Dárbbášuvvojit beaivválaš gálvvuid gávppit, boaldámuš, fievrridanbálvalusat, divuhanbálvalusaide, jna. Dáinna láhkai maid eará fitnodagat fidnejit ávkki turisttain, muhto dat eai dattetge dovdda iežaset gullat turismma árvogollosii. Dán oppalašgova seahtá čielggasmahttit ovdamearkka dihte nu, ahte turismma árvogollosis gárvvistuvvo áiccalmas, visuála ovdanbuktin.

Hástalus lea maiddái dat, ahte guovllu fitnodagat leat hui iešguđet ovdánanmutter. Storra oassi fitnodatdoaimmas lea ain “ruovtturáhkaduvvon” doaibma. Dát doaimmai bures luossaturisttaide áigge, muhto kvaliteatta ii deavdde otná beaivvi turistta gáibádusaid. Fitnodatdoaimma lea maid mángii oasseáiggebargu. Fitnodagat, maid dat lea váldobargu ja mat siktejit stuorrut ja ovdánit, leat dušše moadde. Dáinna láhkai fitnodagain leat maid hui iešguđegelágan dárbbut skuvlejumi ja doarjaga dáfus. Daidda lea hástaleaddji dávistit dábálaš ovddidanprošeavttaiguin. Oktasaš ságastallamiin riegeidit goittotge álo ođđa jurdagat ja fuopmášumit, mat sáhttet buvttadit boahttevuodas juoga áibbas ođđa. Dan dihte jeavddálaš oktasaš dilálašvuodaid joatkin adnojuvvo dehálažžan.

Materiála seailuheapmi

Prošeavtta áššegirjehálddahus čuovvu Ohcejoga gieldda arkiivadoaimma ja áššegirjehálddahusa doaibmanrávvagiid ja dasa lassin ruhtadeaddji rávvagiid. Prošeavtta materiálas fuolaha prošeaktahoavda.

Álgoálgosaš ohcamušat, mearrádusat, soahpamušat ja eará sullasaš áššegirjiit čohkkejuvvojit prošeaktamáhppii. Materiála seailuhuvvo lohkkaduvvon sajis Ohcejoga gieldda hálddahusráhkkanusas čujuhusas Luossa 1, 99980 Ohcejohka. Oktavuodaváldinolmmoš lea Minna Lukkari. E-boasta: minna.lukkari@utsjoki.fi

ČUOVUS 1: ÄRM-plánaskovvi

Rievdadusat mañgelabbos leat vejolaččat

